

Pati de la rectoria

Granollers

Ubicació

Comarca:	Vallès Oriental
Lloc/Adreça:	Rectoria de l'església parroquial de Sant Esteve de Granollers. Plaça de l'Església.
Emplaçament	Al nucli antic de Granollers
Alçada:	145
Coordenades:	
Latitud:	41.60806
Longitud:	2.28587
UTM Est (X):	440496
UTM Nord (Y):	4606507

Classificació

Número de fitxa	08096 - 509
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Jaciment arqueològic
Estil / època:	Antic Romà Medieval Modern Contemporani
Segle	I-XX
Autoria de l'element:	Desconeguda
Estat de conservació	Bo
Protecció	Legal
Tipus de protecció:	BPU
Observacions protecció:	Pla Especial de Protecció del Patrimoni Arquitectònic i Arqueològic de Granollers. Àrea arqueològica núm. 30. Protecció de tipus VIII: Àrees arqueològiques.
Data aprovació:	dc., 15/10/2003 - 12:00
Número inventari	CCAA 15311
Generalitat i altres inventaris	
Accés	Fàcil
Ús actual:	Altres
Titularitat	Privada accessible

Titular: Bisbat de Terrassa

Fitxes associades:

[Antiga rectoria](#)

[Jardí de la rectoria](#)

[Plaça de l'Església](#)

[Església parroquial de Sant Esteve](#)

[Solar de Càritas](#)

[Plaça Folch i Torres I i II](#)

[Muralla de Granollers](#)

Autoria de la fitxa Jordi Piñero Subirana

Data de registre de la fitxa: dj., 23/05/2024 - 12:13

fitxa:

Descripció

Jaciment emplaçat a l'actual rectoria de l'església parroquial de Sant Esteve que abasta restes de diferents èpoques, sobretot romana i medieval. Les primeres formen part de la vil·la romana de Granollers i corresponen a la seva pars urbana, concretament a la zona del peristil. Les segones corresponen bàsicament a la muralla del segle XIV. Actualment les restes al subsòl són visibles en una sala de la rectoria, protegides sota una superfície de vidre, i un bon tram de muralla queda al descobert en una paret del vestíbul de l'edifici. Cal ressaltar que són les restes arqueològiques més ben conservades i adequades de Granollers, a par de les que es troben a l'adoberia de can Ginebreda.

Durant l'excavació que s'hi va portar a terme els anys 2000 i 2001 l'àrea va ser dividida en dos sectors, separats per la presència de la muralla: el sector 1 (o zona intramurs) i el sector 2 (o zona extra murs). Al sector intramurs la seqüència estratigràfica era d'una potència de dos metres fins al sòl geològic. S'hi van documentar diferents estructures i àmbits d'habitació que corresponen a diferents cronologies, des d'època romana fins a la contemporània, les qual es troben entrelaçades amb una certa complexitat. Son les següents:

Una galeria subterrània d'època contemporània que estava relacionada amb l'última ocupació de la caserna militar de Sant Carles. Aquesta caserna se situava dins l'espai que actualment ocupa el mercat de Sant Carles. Fou construïda a mitjan segle XIX i utilitzada fins a l'any 1968.

Unes instal·lacions hidràuliques a partir de les quals es va poder establir l'hipotètic traçat d'una via medieval. Les canalitzacions documentades pertanyen a diversos moments cronològics, des d'època romana fins a la contemporània. Presenten una complicada interpretació a causa dels successius reaprofitaments de la xarxa.

Una bestorre d'època baix medieval situada a l'extrem nord-oest del sector. A diferència d'altres bestorres localitzades a Granollers, aquesta no era quadrada sinó que presentava el mur de tancament nord amb una longitud major, ja que la muralla en aquest sector es desviava en direcció nord-est.

Enterraments d'inhumació corresponents a l'època tard antiga o a l'alt medieval. Són inhumacions en fossa simple. L'absència d'aixovar impedeix una adscripció cronològica més acurada.

Diverses estructures murals, instal·lacions hidràuliques i d'emmagatzematge d'època romana. Dins les estructures construïdes destaca l'existència d'uns basaments de planta quadrangular identificats amb una estructura porticada. Formarien part de l'anomenat pòrtic nord, que correspon al peristil de la vil·la romana. Pel que fa a la zona d'emmagatzematge, cal destacar que algunes de les sitges estaven farcides per materials

d'època alt imperial, per això es van situar, preliminarment, dins d'aquest període.

En el sector 2 (extramurs) l'objectiu era documentar l'existència del fossat o vall de la muralla baix medieval. La intervenció es va plantejar a partir de cinc sondeigs, que van donar com a resultat preliminar l'existència d'una llarga i complicada estratigrafia que incloïa els següents elements:

Estructures pertanyents a l'antiga caserna militar de Sant Carles.

Un estrat d'anivellació datable entorn del segle XVIII i que presentava nombroses intrusions contemporànies.

El fossat de la muralla baix medieval, localitzada al sondeig núm. 5. Estava reblert per un estrat format entorn del segle XVII, moment, doncs, en què el fossat es va amortitzar. El fossat estava excavat al terreny natural i presentava unes dimensions d'uns 7 m d'amplada per 2,50-3 m de fondària. El seu traçat és força paral·lel al de la muralla. La seva tipologia correspon a un fossat amb secció en forma de U, amb un vessant més elevat que correspon al costat més pròxim a la muralla (Atlas d'arqueologia urbana de Granollers, annexos).

Observacions:

Les troballes de la Rectoria es van començar a documentar l'any 1959, durant l'edificació de l'actual rectoria. Llavors ja es van documentar diversos murs i paviments romans, així com una base de columna feta amb gres.

Amb motiu de la construcció d'un nou edifici parroquial, es va fer un seguiment de les obres al solar. L'aparició de nombroses estructures arquitectòniques va obligar a fer una excavació en extensió, que es va portar a terme en diverses fases, entre els anys 2000 i 2001. La direcció de les excavacions va anar a càrrec de J. A. Cantos (primera fase) i Albert Martín (segona a setena fase).

L'any 2003 se'n va fer la consolidació.

Història

El nucli de Granollers es troba en una cruïlla de dos camins d'època romana: el de Barcelona a Vic i el de Mataró a Caldes. A dalt d'un petit turó amb vistes al riu Congost s'hi va formar un petit nucli que al segle I dC es va convertir en una luxosa vil·la romana. Constava d'una zona residencial per als propietaris (*pars urbana*), una zona on vivien els servents (*pars rustica*) i una zona d'emmagatzematge i de producció de vi i oli (*pars fructuaria*).

La *pars urbana* tenia un ampli peristil i incloïa uns banys termals ricament decorats. La *pars rustica* s'estructurava al voltant d'un pati porticat. En la part fructuària hi havia espais amb sitges o forns per elaborar àmfores o dolia. La vil·la estava molt orientada a la producció vitivinícola. El seu propietari devia ser d'una família d'alt estatus, probablement d'origen itàlic. S'ha relacionat amb la família Licínia (Luci Licini). La vil·la alt imperial de Granollers va tenir una vida relativament curta, ja que a la primera meitat del segle III algunes parts foren destruïdes o reutilitzades. El lloc, però, va continuar habitat fins als segles VI i VII, i en època medieval fou el nucli on va sorgir la vila de Granollers, a redós de l'església i del mercat.

A l'entorn de la vil·la romana hi havia diverses zones d'enterrament o necròpolis. La més ben coneguda és l'anomenada Necròpolis oest (a la zona de can Trullàs). Entorn del camí que anava cap a Vic (actual carrer de Catalunya) hi havia la Necròpolis nord, possiblement d'època ja tard-romana.

Bibliografia

AUTORS DIVERSOS (2004). *Atles d'arqueologia urbana de Granollers*. Atles d'arqueologia urbana de Catalunya, volum 1. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura.

AUTORS DIVERSOS (2022). *In illo tempore. Granollers en època romana*. Museu de Granollers, Granollers.

Enllaços d'interès:

[Inventari del Patrimoni Arqueològic de Catalunya. Carta Arqueològica](#)

